

middelheim museum

Lili Dujourie, *Mimesis*, 2022. Foto: Sigrid Spinnox

Lili Dujourie: Mimesis

Kunst in de Stad presenteert *Mimesis*, een nieuw monumentaal werk van kunstenaar Lili Dujourie (1941, Roeselare, België) gemaakt in opdracht van de stad Antwerpen naar aanleiding van de heropening van het Koninklijk Museum voor Schone Kunsten Antwerpen.

Mimesis is het eerste kunstwerk dat Lili Dujourie maakt voor de publieke ruimte, alsook haar eerste werk vervaardigd in brons. Dujouries sculptuur maakt op onverwachte manier gebruik van de sokkel die de linkerkant van de trappen van het KMSKA flankiert. Traditioneel dienen sokkels om afstand te creëren tussen beeld en

toeschouwer, tussen het kunstwerk en de “gewone wereld”. Hier grijpt het kunstwerk echter om zich heen en reikt tot aan de grond: het schiet als het ware wortel in de Leopold de Waelplaats en vindt vaste grond in de gedeelde publieke ruimte van de stad. Dujourie verbindt zo het museum met de wereld en verkleint de afstand tussen de straat en het imposante museumgebouw.

“We zijn als stad ongelooflijk trots om als eerste een kunstwerk van Lili Dujourie in de publieke ruimte te mogen verwelkomen. Als één van de belangrijkste kunstenaars van haar generatie is zij de gedroomde kandidaat om deze unieke locatie blijvend te transformeren.” – Nabilla Ait Daoud, schepen voor cultuur stad Antwerpen

Het ontwerp van Lili Dujourie werd geselecteerd uit drie voorstellen gemaakt door evenveel internationaal gerenommeerde kunstenaars die gevraagd waren om in het kader van deze site-specifieke opdracht een ontwerp in te dienen. De selectiejury bestond uit medewerkers van Kunst in de Stad – Middelheimmuseum en het KMSKA, alsook externe juryleden Amira Gad en Joachim Naudts. *Mimesis* werd gerealiseerd in samenwerking met Bart Spillemaeckers. Kunstgieterij Art Casting stond in voor de productie en plaatsing. Het kunstwerk is onderdeel van de collectie Kunst in de Stad, de stedelijke verzameling kunstwerken in de publieke ruimte van Antwerpen.

Over het kunstwerk

De heldere lijnvoering van de bronzen wortelpartij verwijst naar de teken- en schilderkunst, hier niet afgezet op papier of canvas maar tegen een achtergrond van blauwe steen. De kleur en textuur van het bronzen kunstwerk werden afgestemd op de andere aanwezige kunstwerken in de onmiddellijke omgeving: *Faam* van Léon Mignon (1896, ook *Hulde aan Antoon van Dyck* genoemd, collectie KMSKA) op de tegenoverstaande sokkel en *Diepe Fontein* van Cristina Iglesias (2006, collectie Kunst in de Stad). Met dit laatste werk deelt *Mimesis* ook een verwijzing naar de natuur en organische vormen.

“Het KMSKA is de stad erkentelijk dat met het kunstwerk van Lili Dujourie een artistieke verbinding wordt gemaakt met zowel onze andere monumentale werken in de tuin als de collectie op zaal. Met de thematische

keuze voor natuur legt het werk ook een verband tussen onze kunstwerken. De natuur heeft immers kunstenaars uit alle tijden geïnspireerd.” – Luk Lemmens, voorzitter KMSKA

De natuur is samen met de menselijke vorm wellicht het meest inspirerende motief in de Westerse kunstgeschiedenis. En net zoals de geschilderde of geboetseerde lichamen aanwezig in de collectie van het KMSKA geen realistische weergave zijn van het gemiddelde menselijk lichaam maar net een ideaalbeeld uitdragen, is ook de natuur lang onderwerp geweest van een artistiek streven naar perfectie. De traditie van nabootsing van de ideale wereld in de kunsten wordt kunsthistorisch benoemd met het oud Griekse woord *mimesis*.

Dujouries nieuwe kunstwerk verwijst naar deze traditie en is er ook een uitdieping van. Hier geen geïdealiseerde of naturalistische nabootsing van een boom, maar de weergave van de gedachte aan een boom. Aan boomwortels die ongezien, want in het duister, al millennia lang deel uitmaken van een vitaal systeem. Een wereldwijd, ondergronds netwerk van samenwerking en genezing. Dat wat normaliter onzichtbaar, ondergronds blijft wordt hier onderwerp van reflectie en waarneming.

Symbool van groei en oorsprong

Het bronzen netwerk van boomwortels dat over de sokkel “groeit” draagt vele symbolische associaties in zich die doorheen de tijd zullen vergroeien of meegroeien met de stad en het museum. Dujourie toont dat een museum(gebouw) ook een bron van leven kan zijn. De wortels refereren ook aan het verleden als voedingsbodem: net als boomwortels is ook de (kunst)geschiedenis grillig vertakt en dus altijd meervoudig, niet rechtlijnig. Wortels zijn een sterk symbool van oorsprong en inspiratie, van voeding en groei. Als musea bewaarplekken zijn van erfgoed, mogen we niet vergeten dat ook dit erfgoed een complexe en fijnmazige geschiedenis heeft die voortkomt uit uiteenlopende wortels. Het motief van de boom roept ook een ecologische lezing van het werk op, waarbij de natuur als oerkracht opgeroepen wordt in relatie tot de menselijke cultuur.

Over de kunstenaar

Het werk van Lili Dujourie (°1941, Roeselare, België) vermengt invloeden van Vlaamse Primitieven zoals Jan Van Eyck met haar persoonlijke, vanuit de laat jaren '60 vertrekkende artistieke benadering. Dujourie is zowel een solitaire als centrale figuur in de Belgische kunst. Haar kernthema's zijn de relatie tussen natuur en cultuur, het verstrijken en het gewicht van de tijd en haar zoektocht naar een emotioneel begrip van ruimte. Haar sculpturale ingrepen vechten een strijd uit tussen schilderen en sculptuur, tussen abstractie en figuratie en tussen hun fysieke aanwezigheid en hun omgeving. Ze werkt o.a. in marmer, papier-maché, staal, lood, fluweel en keramiek, waarbij ze decoratie en ornament een centrale rol geeft en speelt met de sensualiteit en directheid van de materialen.

Dujourie was Laureate Vlaamse Cultuurprijs Beeldende Kunst 2015. Haar werk werd verzameld door toonaangevende Belgische en internationale musea en private collecties.

Samuel Saelemakers Curator Collectie Kunst in de Stad | Curator Public Art Collection, Stad Antwerpen - Middelheimmuseum

samuel.saelemakers@antwerpen.be